

BOEKBESPREKING

EEN PRACHT LAND VAN WATER

Het Wormer- en Jisperveld is een natuurgebied van 2.200 hectare, gelegen tussen Wormer, Jisp, De Rijk en Purmerend, waarvan 641 hectare in beheer is van Natuurmonumenten. Het grootste deel is Natura 2000 gebied. Het Veld, zoals de inwoners uit de omgeving de lappendeken van water en land kortweg noemen, is het resultaat van duizend jaar lang ploeteren, graven, baggeren, vloeken, sjouwen en bidden.

In de Romeinse tijd was het Veld onderdeel van een enorm veenmoeras dat zich uitstrekte van de Noord-Hollandse kust tot voorbij Friesland en Overijssel. Het moeras werd doorsneden door veenstromen en meertjes. Het woeste en ontoegankelijke moerasbos werd door boeren in de Middeleeuwen ontgonnen en rond 1300 was het moeras verdwenen en werd de polder een weidegebied, met duizenden sloten. Na de 80-jarige oorlog (1568-1648) kwam het drassige weidegebied tussen welvarende droogmakerijen te liggen, met tientallen molens die vrijwel dag en nacht draaiden, waar constant getimmerd en gebouwd werd en het een komen en gaan was van handelaren in stijfsel, meel, scheepsbesluit, olie, hout, papier, melk, boter en kaas. Over het Zwet voeren kleine schui-

ten met handelswaar heen en weer naar Amsterdam. Zo werd het Wormer- en Jisperveld het eerste industriegebied van Europa.

Nu is het Veld door het natte grasland een belangrijk gebied voor weidevogels. Natuurmonumenten wil dit belangrijke cultuurlandschap behouden. Net als elders in Nederland is ook hier sprake van een afname van het aantal weidevogels. Maar de aantallen in het Veld zijn nog behoorlijk hoog. Dat is de reden waarom Natuurmonumenten de omstandigheden voor weidevogels wil optimaliseren.

Planten, roofvogels, uilen, vlinders, libellen, zoogdieren en vissen krijgen ruime aandacht in dit boek. Doordat het water van redelijk brak naar zoet is veranderd zijn een aantal vissoorten vrijwel verdwenen, zoals spiering, stekelbaars en snoekbaars. Daarvoor in de plaats kwamen ongewenste exoten als: gibel, wolhandkrab, rivierkreeft en koikarper. Ondanks dat is het Veld nog altijd een heerlijke plek om in te vertoeven. En dat moet zo blijven.

Het boek is informatief en geïllustreerd met fraaie foto's. Een aanrader voor mensen die geïnteresseerd zijn in dit bijzondere stuk Noord-Holland.

De toegangspoort tot het Veld is het bezoekerscentrum Stichting De Poelboerderij, gevestigd in een stolp. Deze vrijwilligersorganisatie richt zich op natuurbeheer, natuur-educatie en voorlichting over het Wormer- en Jisperveld. De Poelboerderij is een bezoek meer dan waard. De aanzet voor 'Een Pracht Land van Water' is gegeven door Frits Hendrikse, die in 2019 overleed. Onder andere met geld uit zijn erfenis is dit boek tot stand gekomen.

'Een Pracht Land van Water' is een uitgave van De Poelboerderij in samenwerking met Uitgeverij Noord-Holland.

Geschreven door diverse auteurs.

Voor € 15,95 te koop bij De Poelboerderij, www.poelboerderij.nl/boeken.

